

нціал соціальних мереж як платформи для розвитку дистанційного навчання. Студентами відзначаються численні позитивні моменти такої системи освіти, серед яких особливе місце займають безперервність і інтерактивність самого навчального процесу, можливість самостійного вибору часу і місця для виконання того чи іншого завдання і те, що викладач стає набагато ближче студентам.

Храмова-Баранова О.Л.
ЧДТУ

ДІЯЛЬНІСТЬ Д.І.МЕНДЕЛЄЄВА В СТАНОВЛЕННІ МЕТРОЛОГІЧНИХ УСТАНОВ НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.

Становлення метрології в Україні пов'язане з ім'ям Д.І.Менделєєва, деяким аспектам цієї теми приділяється увага у фаховому журналі “Стандартизація, сертифікація і якість”. Для нашого дослідження ми використовували, в основному, роботи Д.І.Менделєєва, де викладено теоретичні основи метрології, показана її роль та значимість в суспільстві.

Період 1892–1907 рр. можна назвати менделєєвським етапом розвитку метрології. Для цього етапу характерно: наукове становлення метрології; перехід її в точні природничо-наукові дисципліни; піднесення до рівня «головного знаряддя пізнання», за висловом Д.І.Менделєєва. В 1893 р. Д.І.Менделєєв реорганізував Депо мір і ваги у Головну палату мір і ваги – одну з перших у світі науково-дослідних установ метрологічного напрямку. До початку ХХ ст. під керівництвом Д.І.Менделєєва були створені наукові відділення: вагове, компараторне (виміру довжини), термометричне, манометричне, астрономічне, електричне, фотометричне, газомірне, водомірне, хімічна лабораторія. Як і планував Д.І.Менделєєв, Головна палата стала центральною метрологічною установою країни, що здійснювала наукову, практичну й організаційну діяльність по забезпеченню єдності.

Прихід Д.І.Менделєєва в метрологію не був випадковим, він став логічним продовженням його творчого шляху. Це обумовлене, з одного боку, його відношенням до процесу вимірювання, як одного з основних методів пізнання навколишнього світу, з іншого боку – прагненням «дати

плідну – реальну промислову справу своїй країні». Міністри фінансів І.А.Вишнеградський (1887–1892), а потім С.Ю.Вітте (1892–1903), високо оцінюючи діяльність Д.І.Менделєєва як ученого, саме до нього зверталися для обговорення й вирішення багатьох проблем загальнодержавного значення.

Д.І.Менделєєв розробив програму заходів — метрологічну реформу, яка включала: створення нової вдосконаленої й розширеної бази національних еталонів одиниць фізичних величин; створення наукового метрологічного центру країни — Головної палати мір і ваги; уведення нового закону в метрології; відкриття мережі перевірочних установ нового типу; проведення робіт по підготовці до переходу на міжнародну метричну систему одиниць. Під керівництвом Д.І.Менделєєва була проведена робота зі створення російської системи еталонів і їх звірення з англійськими метричними мірами, почала створюватися державна метрологічна служба, реалізована широка програма наукових досліджень в метрології. Власні наукові праці Д.І.Менделєєва з метрології не втратили свого значення й донині. Його наукове кредо – «Наука починається з вимірювання» – і зараз визначає роль і місце метрології в системі природничих наук. Засновані їм наукові напрямки, сформований стиль науково-практичної роботи, на довгі роки визначили шляхи розвитку вітчизняної метрології. За пропозицією Д.І.Менделєєва у 1894 р. було виготовлено еталон міри довжини у вигляді тригранної призми з ребром, рівним півсажені. На одній з граней було нанесено аршин (0,7112 м), на другій – ярд (0,914 м), а на третій – метр з відповідними поділками.

Центром метрології в Україні є Український державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації – правонаступник та послідовник першої метричної установи в Києві. Історія якої починається з 5 липня 1902 р., коли за ініціативою Д.І. Менделєєва була створена повірочна палатка в Києві. Історія ДП «Харківстандартметрологія» починається з 1900 р., коли Д.І.Менделєєв заснував лабораторію еталонів електричних величин і відділ для перевірки електричних вимірювальних приладів, а вже 8 жовтня 1901 р. Д.І.Менделєєв заснував у Харкові першу в Україні повірочну палатку мір і ваги. З 1902 р. по-

вірочні палатки з'явилися у Києві, Катеринославі, Одесі на основі яких сьогодні розвивається метрологічна галузь.

Чемерис В.Ю.
НТУ «ХП»

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МЕТАЛУРГІЇ УКРАЇНИ

Актуальність обраної теми зумовлена тим, що рівень розвитку чорної металургії України відстає від світового рівня.

Метою роботи є аналіз стану металургії в Україні в залежності від багатьох причин та також запропонувати шляхи вирішення проблеми з даного питання.

Основною причиною низького рівня розвитку металургійної промисловості було рішення центральних органів колишнього СРСР, за яким інвестиції були переадресовані на розвиток лише східних і центральних регіонів Росії, що призвело до технічного й соціального відставання металургії Донбасу та Придніпров'я.

Відставання чорної металургії від світового рівня є наслідком недостатньої технічної реконструкції, браку внутрішніх і зовнішніх інвестицій, значних втрат металу при виплавлянні.

В Україні з часів СРСР не з'явилося не те що нових ГЗК, шахт, свердловин, а навіть нових родовищ. Хоча на території країни існують значні поклади залізних, марганцевих і титанових руд, наявності розвіданих запасів золота, урану. Також існує дуже великий потенціал видобутку рідкісних металів, таких як цирконій та ніобій.

Безліч перспективних металургійних підприємств, які були спроектовані ще за часів Радянського Союзу, досі залишаються лише на папері. Я яскравим прикладом цього є нереалізовані проекти будівництва нового кар'єру на Полтавському ГЗК, спорудження Приазовського ГЗК у Запорізькій області та Федорівського у Житомирській.

Однією з причин скрутного становища української металургії є специфіка світового ринку сировини: продати свою продукцію на закор-